

2020-03-13 Nr. S-021

LR Vyriausybei
LRVkanceliarija@lr.lt

LR Susisiekimo ministerijai
sumin@sumin.lt

PASIŪLYMAI DĖL LR VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 30 STR. PAKEITIMO PROJEKTO

LR Vyriausybė svarsto nutarimo projektą dėl Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (reg. Nr. 20-2920) pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui (toliau – *Projektas*). Šiuo Projektu siūloma keisti LR vidaus vandenų transporto kodekso 30 str. reguliavimą, susijusį su pirmenybės teise keliantis keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos.

Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – *Asociacija*), kurios vienas iš tikslų – viešojo susisiekimo paslaugų naudojimo plėtros skatinimas, buvo teikusi Susisiekimo ministerijai pasiūlymą (2020-01-28 raštas Nr. S-005) prioritetinio perkėlimo teisę numatyti dar dviem papildomoms vežėjų kategorijoms: **(1) reguliaraus tarptautinio susisiekimo vežėjams ir (2) užsakomųjų reisų vežėjams**. Tačiau Projekto derinimo pažymoje šie abu pateikti pasiūlymai buvo atmesti. Asociacijos ir jos narių įsitikinimu, atmetant pasiūlymus, nebuvo įvertintos svarbios siūlomų papildymų aplinkybės, į kurias dar kartą prašome atkreipti dėmesį ir apsvarstyti teikiant galutinį įstatymo projektą LR Seimui.

Visų pirma, tarptautinis reguliarus susisiekimas, kuriam būtinas persikėlimo per Kuršių marias užtikrinimas daugiausiai vykdomas iš Lietuvos Respublikos į Kaliningrado sritį pagal Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarptautinį susitarimą *Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės susitarimas dėl tarptautinio susisiekimo automobiliais*¹. Šiame susitarime numatyta, kad *Susitariančios Šalys sudarys sąlygas be kliūčių vykdyti keleivių ir krovinių vežiojimus Rusijos transporto priemonėmis tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją į Kaliningrado sritį ir atgal ir atitinkamai keleivių ir krovinių vežiojimus Lietuvos transporto priemonėmis per Kaliningrado sritį į Lietuvos Respublikos teritoriją ir atgal* (Susitarimo 2 priedas, 1 str.). Taigi, tarptautinis susitarimas, kuris yra įpareigojančios galios teisės aktas, aiškiai numato Lietuvos Respublikos sutartinę prievolę užtikrinti keleivių vežimą, nesudarant tam kliūčių. Reguliaraus susisiekimo atveju, kai tokio susisiekimo esminis bruožas yra reguliarumas, įstatyminių kliūčių sudarymas reguliariam susisiekimui laukiant bendroje eilėje, neužtikrinant reguliaramui būtino operatyvaus pralaidumo reiškia, kad Lietuvos Respublika potencialiai rizikuoja pažeisti tarptautinį susitarimą su Rusijos Federacija.

Be to, atkreiptinas dėmesys, jog susitarimas pateikia ir sąvokų apibrėžimus, kurios leidžia identifikuoti kas konkrečiu atveju laikytina reguliaraus susisiekimo transporto priemonėmis ir kaip turi būti suprantamas jų reguliarumas. Susitarime terminas „autobusas“ apibūdina *transporto priemonę, skirtą keleivių vežiojimams, turinčią ne mažiau 8 sėdimų vietų, neskaitant vairuotojo, taip pat priekabą багаžo vežimui. Terminas „reguliarūs keleivių vežiojimai“ Susitarime reiškia vežiojimus, kurie atliekami tam tikru dažnumu pagal nustatytą maršrutą su keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo punktais, pagal iš anksto sutartus ir paskelbtus tvarkaraščius ir tarifus*

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.11219>

(Susitarimo 1 priedo 2 str.). Taigi, pagal savo prasmę, paskirtį ir tikslus tarptautiniai reguliarūs maršrutai netgi negali būti diskriminuojami kito reguliaraus susisiekimo atžvilgiu, kas manytina atsitinka šiuo metu pateiktame Projekte.

Antra, reguliarus tarptautinis susisiekimas ir jo užtikrinimas yra priemonė mažinti keleivių individualų keliavimą, pvz. lengvaisiais automobiliais. Toks keliavimo būdas suteikia keleiviams kokybinio greitesnio pasirinkimo alternatyvą, skatina keliavimą viešuoju transportu, o tai atitinkamai mažina taršą ir skatina darnų judumą ne tik nacionaliniu, bet ir tarptautiniu mastu. Todėl manytina, kad transporto priemonėms, kurios geba pervežti didesnį keleivių skaičių vienu metu (kokie yra autobusai), turi būti teikiamas prioritetas ypač atsižvelgiant į Kuršių marių kaip itin jautrios gamtinės aplinkos faktorių. Tai yra autobusų maršrutų reguliarumo užtikrinimas, mažina naudojimąsi individualiais automobiliais, o tai tiesiogiai koreliuoja su taršos faktoriaus didėjimu.

Trečia, nors vežimas užsakomaisiais reisais nėra viešojo transporto paslauga, tačiau užsakomieji reisai laikytini valstybės viešąjį interesą atitinkančia paslauga, kuriai taikytinas prioritetas. Pastaroji išvada seka įvertinus kelias esmines faktines aplinkybes:

(i) užsakomieji reisai sudaro valstybės skatinamos ekonominės veiklos – turizmo - dalį, nes į Kuršių neriją vežama ne tik kruiziniais laivais atvykusius turistus, bet ir kitas tiek Lietuvos, tiek kitų šalių turistų grupes, o tai prisideda prie valstybės ekonominio gerbūvio;

(ii) užsakomieji reisai, būdami susieti su laivų kruizais, turi aiškius laiko limitus, per kuriuos turi nuvežti turistus į tam tikrus objektus. Todėl esant neapibrėžtumui kiek tokiam turistų autobusui reikės laukti bendroje eilėje, susidarys situacija, kad tokių kelionių paprasčiausiai bus atsisakyta dėl pagrįstos vėlavimo rizikos, o tai mažins Klaipėdos uosto patrauklumą kruiziniam turizmui;

(iii) keliavimas užsakomaisiais reisais sietinas su taršos mažinimu, nes keliaujant autobusu, kuris perveža daug didesnį keleivių skaičių, mažėja individualių transporto priemonių naudojimas.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes bei, ypač, siekiant keleivių interesų ir teisėtų lūkesčių užtikrinimo tikslų bei viešųjų paslaugų skatinimo, siūlome teikiamą LR Kelių transporto kodekso 30 str. 2 d. papildyti taip:

„2. Vežėjo, atsakingo už perkėlimą keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos, į keltą pirmumo tvarka įleidžiamos transporto priemonės ir asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje, **tarptautinio reguliaraus susisiekimo autobusai ir užsakomaisiais reisais keleivius vežantys autobusai, kuriuose yra 19 ir daugiau sėdimų vietų keleiviams.**“

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos keleivių vežimo asociacija, Sodu g. 22, LT-032211 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Pasiūlymai dėl VVTK 30 str 2020 03 13
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, BEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gintaras Nakutis, Lietuvos keleivių vežimo asociacijos prezidentas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-03-13 10:03:37
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-01 - 2024-03-30
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa Web v1.8-SNAPSHOT
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Dokumentas turi klaidų
Paieškos nuoroda	